

VIATA ȘI OPERA SFÂNTULUI VASILE CEL MARE – INSPIRAȚIE PENTRU LUCRAREA PREOȚILOR¹

Pr. Dr. Neculai DORNEANU

Aș mai dori să menționăm că, atunci când ne-am referit la opera Sf. Vasile cel Mare, am înțeles prin „operă” atât sensul pe care cuvântul îl are în limba română,² cât și sensul pe care acesta îl are în limba mamă, latina,³ în care termenul „opera-ae” este coroborat cu un altul, „opus-eris”. Astfel, când ne-am referit la opera acestui sfânt părinte, ne-am gândit la ceea ce a scris, dar și la întreaga sa activitate.

Ca o precuvântare a ceea ce va urma, lăsăm cuvintele Sf. Vasile cel Mare să grăiască:

„Dumnezeu, Creatorul nostru, ne-a dat uzul vorbirii ca să descoperim unii altora simțămintele inimilor și, dorită naturii noastre comune, să facem cunoscute celorlalți oameni gândurile noastre, dându-le la iveală, ca niște cămări ascunse ale inimii. Dacă am fi alcătuiți numai din suflet, ne-am înțelege unii cu alții numai prin gândire; dar pentru că sufletul nostru își zămislește gândurile în ascuns în trup,

¹ Conferință susținută în cadrul Conferințelor preoțești ale Arhiepiscopiei Iașilor, Protopopiatul Iași 2, 14 mai 2009.

² *Operă* – 1. Acțiune conștientă îndreptată spre un scop anume; rezultat al unei activități creatoare; lucrare, faptă; 2. Lucrare originală de artă, de știință; creație (artistică); Totalitatea lucrărilor unui artist sau ale unui om de știință, ale unui creator în general – cf. *Dicționar explicativ al limbii române*, Ed. a II-a, Editura Univers enciclopedic, București, 1998, p.722 (celălalt sens al cuvântului *operă*, de compoziție muzicală, nici nu a intrat în atenția noastră).

³ Termenul *opera*, - *ae* are mai ales un sens concret, însemnând: activitate, muncă; silință,osteneală; serviciu, slujbă; puțință, dispoziție, timp liber.; *opera*, -*ae* numai coroborat cu celălalt termen *opus*, -*eris* dă sens apropiat percepției noastre din limba română și sprijină înțelegerea pe care noi o dăm cuvântului „operă” ca lucrare creatoare dar și ca activitate; astfel *opus*, - *eris* în înțelegere abstractă poate însemna printre altele: muncă, ocupație, activitate; dar și feluri de muncă între care *lucrare literară* sau *operă*; în înțelesul propriu, acest cuvânt poate însemna, printre altele, lucrare terminată, *creație*, *operă*, produs; feluri de lucrări: *de clădire*, *de operă de artă* ș.a. cf. Gheorghe Guțu, *Dicționar Latin – Român*, Ed. a II-a revizuită și adăugită, Ed. Humanitas, București, 2003, pp. 912, respectiv 917-918.

ca sub o perdea, este nevoie de cuvinte și de nume ca să facem cunoscut cele aflate în adâncul nostru. Când gândirea noastră e rostită, atunci este purtată de cuvânt ca o luntre, străbate aerul și trece de la cel ce grăiește la cel ce aude. Dacă e tăcere adâncă și liniște, cuvântul poposește în urechile ascultătorilor, ca într-un port liniștit și nebântuit de vânturi; dacă însă zgomotul făcut de ascultători suflă împotriva lui, ca o furtună cumplită, atunci cuvântul naufragiază, risipindu-se în aer.

Faceți, așadar, prin tăcere, liniște cuvintelor mele. Poate că vă vor părea folositoare unele din gândurile aduse de cuvintele mele.

Greu de prins este cuvântul adevărului și lesne poate scăpa celor ce nu sunt cu luare aminte. De aceea, Duhul a rânduit ca el să fie scurt și strâns, să spună mult în puține cuvinte, ca prin scurtimea lui să poată fi ușor de ținut minte. Că firesc este ca o cuvântare bună să nu-și ascundă ideile în cuvinte obscure, dar nici să aibă idei de prisos și goale, care să nu atace tema în miezul ei.”⁴

1. Sf. Vasile cel Mare – o viață dedicată Sfintei Treimi

1.1. Repere biografice

Când la cei 40 de ani ai săi Sf. Vasile cel Mare urca pe tronul arhiepiscopal al uneia dintre cele mai importante eparhii din Asia Mică, Cezareea Capadociei, el nu mai era atât de mult dorit ca arhiepiscop ca atunci când oamenii se bucurau de prezența și predicile lui după ce Episcopul Eusebiu de Cezareea l-a hirotonit preot și i-a încredințat în parte administrația episcopiei și în totalitate rezolvarea problemelor misionare și teologice.

La alegerea sa, Sf. Vasile cel Mare nu avea nimic din ceea ce mulțimile și oamenii care gândesc după trup caută la un leader, fie el și unul spiritual. **La vârsta deplinei puteri trupești**, Sf. Vasile cel Mare era ca un **om netrupesc** – „slăbit din cauza posturilor, supt din cauza vegherilor, aproape că numai avea trup, nici sânge”, scria în cuvântul funebru pe care l-a rostit la înmormântarea sa prietenul său de-o viață Sf. Grigorie de Nazianz.⁵ Mulți din cei care-și doreau un episcop de „imagine” se împotriveau alegerii sale, pretextând starea fragilă a sănătății. Uitaseră deja faptele de milostenie și deosebita

⁴ Sf. Vasile cel Mare, *Omulie la cuvintele „Ia aminte la tine însuți”*, traducere de Pr. D. Fecioru, în rev. „Mitropolia Olteniei”, nr. 1-2/1974, p. 55.

⁵ Apud. Adalbert Hamman, *Părinții Bisericii*, Ed. Sapienția, Iași, 2005, p. 131.

capacitate organizatorică pe care o dovedise în timpul foametei pe care a trebuit s-o înfrunte poporul din Capadacia în anul 368; uitaseră că dintre ei nimeni nu se ridicase până atunci la un nivel intelectual recunoscut și la Constantinopol și la Atena, și de creștini și de păgâni, așa cum o făcuse Sf. Vasile cel Mare; uitaseră că, prin pilda și osteneala sa, începuse organizarea unui monahism care devenea pastoral și nu se rezuma a rămâne doar ascetic în sine; uitaseră de scrierile sale care-l arătau un teolog desăvârșit. Uitaseră totul doar pentru că n-avea carismă fizică sau pentru că știau că-L iubea pe Dumnezeu și credința ortodoxă atât de mult, încât nu accepta nici un compromis de credință, aceasta într-o vreme a compromisurilor, așa cum este orice vreme a încercărilor, de altfel...

Toate se grăbeau să le uite pentru că în fața lor aveau **un om cu trupul înduhovnicit** – ei nu vedeau decât urmele suferințelor trupești. Patrologul grec Stelianos Papadopoulos scrie frumos despre acele momente care au dus, în septembrie 370, la alegerea unui dintre cei mai mari ierarhi ai Bisericii creștine.⁶

De aceea, în anul 370, alegerea sa în scaunul Cezareei Capadociei n-a fost o formalitate și, fără sprijinul puternic și autoritar al Episcopului Grigorie de Nazianz, tatăl Sf. Grigorie de Nazianz, poate că sortii ar fi fost îndoielnici în acest sens.

Până la acest moment sfânt al hirotonirii sale întru arhiereu, Sf. Vasile cel Mare avea deja o reputație care era cunoscută în întreaga lume creștină.

Despre viața, opera și activitatea Sf. Vasile cel Mare, avem la dispoziție mai multe materiale, între care locul de frunte îl ocupă *Panegiric la Sf. Vasile cel Mare*, scris de Sf. Grigorie Teologul.⁷ Repere importante ne oferă și *Studiul introductiv* semnat de Părintele Dumitru Fecioru la volumul Sf. Vasile cel Mare, *Scrieri*, Partea întâi⁸.

Născut în jurul anul 330 (după unii, în 329), Sf. Vasile cel Mare provenea dintr-o familie creștină cu tradiție, rămânând și cel mai important membru ai ei – „gloria întregii familii”, cum avea să-l

⁶Stelianos Papadopoulos, *Viața Sfântului Vasile cel Mare*, Traducere de Diac. Cornel Coman, Ed. Bizantină, București, 2003, 333 pagini

⁷Sf. Grigorie Teologul, *Panegiric la Sf. Vasile cel Mare*, tradus de Pr. Nicolae Donos, tipărit inițial la Huși, în 1931 și retipărit în anul 2009 la București, la Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române.

⁸Pr. D. Fecioru, *Introducere* (de fapt un magistral studiu introductiv) în volumul Sf. Vasile cel Mare, *Scrieri*, Partea întâi, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1986, p. 7-68.

numească sfântul său frate, Grigorie de Nyssa.⁹ Tatăl, Vasile, și mama, Emilia, au rămas în memoria familiilor creștine ca o familie creștină exemplară. Din cei nouă sau zece copii care i-au născut, patru au fost trecuți în rândul sfinților (Sf. Macrina cea Tânără, Sf. Vasile cel Mare, Sf. Petru al Sevastiei și Sf. Grigorie de Nyssa).

După educația primită în familie de la tatăl său, retorul Vasile și de la bunica dinspre mamă, Sf. Macrina cea Bătrână, tânărul Vasile va studia pe rând în Cezareea Capadociei (342-346), în Constantinopol (346-350), și, ca o încununare, în Atena (350-356). Revine în Cezareea Capadociei în 356, unde practică un timp scurt retorica și-și dobândește o binemeritată faimă. Cel târziu în 358, datorită influenței pildei de viețuire și a insistențelor Sfintei Macrina cea Tânără, Sf. Vasile renunță la viața publică și se hotărăște să se închine vieții monahale, fapt pentru care își vinde averea și se dăruiește deplin vieții ascetice.¹⁰ În acest sens, va întreprinde o călătorie mai lungă în care va vizita și viețui cu eremiții din Egipt și Țara Sfântă, o adevărată călătorie de studiu care va fi folosită din plin atunci când va începe reorganizarea monahismului după o serie de reguli pe care le-a instituit împreună cu prietenul său, Sf. Grigorie de Nazianz. Revine în 358 în Cezareea Capadociei, unde se pare că a fost botezat de Episcopul Dianius, apoi întemeiază pe malul râului Iris, în Pont, o mănăstire de călugări pe care o organizează potrivit principiilor sale de viață comunitară a monahilor, în scop pastoral. În 362 revine în Cezareea, pentru a-l sprijini pe Episcopul Eusebiu al Cezareei mai ales în lupta împotriva ereticilor arieni și nu numai. Este hirotonit preot în 364, iar în toamna anului 370 este ales episcop al Cezareei Capadociei. Va pleca la Domnul la 1 ianuarie 379, zi în care este cinstit ca sfânt și în calendarul Bisericii Ortodoxe.

Prin viața sa, în care **a îmbinat credința cu știința, slujirea preotească cu slujirea socială**, dar, mai ales prin modul în care a știut să propovăduiască și să apere credința Ortodoxă în Sfânta Treime, **Sf. Vasile cel Mare s-a vădit pe deplin un slujitor al adevăratului Dumnezeu, pe Care L-a iubit cel dintâi și după Care și-a iubit aproapele ca pe sine însuși.**

Ca preoți, putem să-i urmăm hotărârea cu care a apărat Biserica deeretici, a învățat credincioșii să trăiască drept credința adevărată,

⁹ Grigorie de Nyssa, *Viața Sfintei Macrina*, Traducere și Cuvânt înainte de Ioan Pătrulescu, Ed. Amarcord, Timișoara, 1998, p. 48.

¹⁰ Vezi, *Ibidem*, pp. 32-33.

s-a îngrijit de săracii sau de păcătoșii lumii acesteia, în primul rând pentru mântuirea lor și apoi pentru cele necesare vieții acesteia.

Viața Sf. Vasile este o pildă vie pentru oricine vrea să fie un slujitor al lui Dumnezeu, fie cleric, din fața sfântului altar, fie laic, în misiunea firească a Bisericii.

2. Opera Sf. Vasile cel Mare – un exemplu al credinței lucrătoare prin iubire

2.1. Sf. Vasile cel Mare – pildă de slujitor și rugător sfânt

Persoana Sfântului Vasile cel Mare, Ierarh și Părinte al Bisericii, a înmănușiat calități multiple. A fost deplin învățat în științele laice ale timpului, dar a fost și un teolog creștin de înaltă ținută, a fost un ascet cu greu de urmat și întrecut în nevoințele sale, dar, totodată, a fost și un om al cetății, lucrarea administrativă și implicarea politică nefiindu-i străină, s-a format ca pustnic în ținuturile aspre ale pustiei, dar a știut, când a fost nevoie, să trăiască în mijlocul oamenilor fără a se depărta de rugăciune și nevoiță, a întreprins lucrări practice exemplare, dar a lăsat și unele dintre cele mai puternice rugăciuni de dezlegare a celor stăpâniți de duhurile necurate, s-a ocupat ca nimeni altul de nevoile trupești și sufletești și ale oamenilor obișnuiți, dar și ale asceților, ale monahilor și monahiilor, pentru cei din urmă lăsând reguli de viețuire monastică de care întreaga Ortodoxie se slujește și astăzi.

Sf. Vasile cel Mare a trăit în mijlocul oamenilor cu trupul, dar duhul său pregusta deja viețuirea celor binecuvântați în Împărăția cerurilor – a fost omul complet, pentru că, în trup fiind, a viețuit în-gerește, pentru că a folosit cultura păgână pentru a-i aduce pe păgâni la credința creștină, pentru că a îmbinat rugăciunea cu lucrarea practică, pentru că a știut să rodească dragostea filantropie.

Pentru preoții de mir, opera, activitatea în întregime a Sf. Vasile cel Mare este o pildă de care ne putem sluji în activitatea pastorală în cele trei aspecte esențiale ale ei: sfințitoare, învățătoarească și conducătoare sau administrativă, aspecte la care, succint, vom face referire mai jos.

Sf. Vasile cel Mare nu s-a grăbit să devină preot, la fel cum nu s-a grăbit nici să se boteze. Abia la 29 de ani, la deplină maturitate, primește botezul de la Episcopul Dianius al Capadociei, care îl hirotesește

citeț, iar după alți biografi, și diacon¹¹, iar preot a fost hirotonit mai târziu, în anul 362 de episcopul Eusebiu al Cezareei.¹² Alegerea ca episcop al Cezareei Capadociei va avea loc în septembrie 370, iar între cei care l-au hirotonit s-a aflat, cu siguranță, și Episcopul Grigorie de Nazianz, tatăl Sf. Grigorie Teologul.¹³

În *Viața celui între sfinți a Părintelui nostru Vasile cel Mare, Arhiepiscopul Cezareei Capadociei*,¹⁴ aghiograful anonim a consemnat, probabil bazându-se pe alte surse, că Sf. Vasile cel Mare a fost botezat în Țara Sfântă, în râul Iordan, de episcopul Meletie al Ierusalimului, că după un an a fost hirotonit diacon de arhiepiscopul Meletie al Antiohiei și că mai apoi a fost hirotonit preot de episcopul Ermoghen al Cezareei. **Important pentru noi este faptul că toate hirotoniile pe care le-a primit Sf. Vasile cel Mare au fost valide, fiind săvârșite de arhieriei care păstrau credința ortodoxă.**

Cine citește *Viața celui între sfinți a Părintelui nostru Vasile cel Mare, Arhiepiscopul Cezareei Capadociei* va descoperi amănunte deosebite pe care Sfânta Tradiție le-a păstrat și transmis despre lucrarea preoțească a Sf. Vasile cel Mare, lucrare în care Duhul Sfânt l-a împodobit și cu harisma facerii de minuni.

În slujirea arhierescă, Sf. Vasile cel Mare a împletit preoția cu teologia, misiunea cu trăirea, pastorația cu administrația, totul spre folosul celor păstoriți și pentru propovăduirea adevăratei credințe creștine, ortodoxe.

Sf. Vasile este pentru noi, preoții, un adevărat reper în trăirea și apărarea credinței ortodoxe și ne inspiră într-o manieră concretă, pastorală. Acest aspect a fost subliniat astfel de actualul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române: „Credința trăită în faptă de arhiepiscopul Cezareei Capadociei ne ajută să depășim *cercul strâmt* al consumerismului contemporan și să înțelegem dimensiunea spirituală a postului și a dărnicii materiale. Deși a trăit în veacul al IV-lea, Sf. Vasile este contemporanul nostru prin mesajul profund și actual privind valoarea infinită a persoanei umane, lumea ca dar și limbaj al înțelepciunii lui Dumnezeu – Creatorul, valoarea sacră a

¹¹ Stelianos Papadopoulos, *op. cit.*, p. 78.

¹² *Ibidem*, p. 141.

¹³ Sf. Grigorie Teologul, *Panegiric la Sf. Vasile cel Mare*, Editura Institutului Bîblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2009, p. 110.

¹⁴ *** , *Viețile Sfinților pe luna Ianuarie*, Ed. Episcopiei Romanului și Hușilor, 1993, pp.19-20.

familiei credincioase și virtuoză, lumina sfințitoare a vieții monahale, datoria permanentă a fiecărui creștin de a lucra pentru unitatea Bisericii, responsabilitatea creștinului în viața socială pentru a promova dreptatea și întrajutorarea, pacea și cooperarea spre binele comun.”¹⁵

Sf. Vasile este prezent în slujirea noastră liturgică, la cel mai înalt nivel de trăire, prin Sf. Liturghie care îi poartă numele. El a dat forma finală uneia dintre liturghiile antiohiene¹⁶, care este, în privința frumuseții și profunzimii rugăciunilor, cea dintâi dintre cele patru Sfinte Liturghii (dacă o socotim și pe cea a Sf. Ap. Iacov cel Mic) slujite în Biserica Ortodoxă. Ca preoți, avem mare șansă ca, slujind această Sfântă Liturghie, să-l urmăm în rugăciune pe acest sfânt părinte, inspirându-ne la modul propriu din duhul rugăciunii sale autentice, sfințitoare, mântuitoare. Pentru acesta avem nevoie însă de o participare activă, cu dăruirea și pregătirea necesară și, pe cât ne stă în putință, mai trebuie să slujim această Sf. Liturghie de fiecare dată când e rânduită în cursul anului bisericesc. E cea mai frumoasă și eficientă „inspirație” harică, liturgică și pastorală pe care sfântul părinte capadocian ne-o oferă permanent nouă, preoților slujitori, și suntem convinși că în acele clipe și Sf. Vasile ne pomenește la rugăciune înaintea tronului Sfintei Treimi.

Nu putem să nu amintim de Molitfele care-i poartă numele și al căror autor îl socotim pe Sf. Vasile cel Mare. El le-a alcătuit ca instrument de luptă pe care preoții trebuie să-l folosească împotriva vrăjmașului, o luptă pentru care însă avem nevoie să fim pregătiți corespunzător și abordându-le ca atare: nici banalizându-le, prin citirea lor fără discernământ, în orice situație sau la orice solicitare, nici absolutizându-le, prin evitarea slujirii lor, atunci când se impune, lăsând impresia că doar unii preoți, niște „super-preoți” o pot face.

N-aș vrea să închei acest subcapitol fără a cita câteva îndemnuri pastorale adresate de Sf. Vasile cel Mare nouă, preoților, cu atât mai mult cu cât subiectul prezentei conferințe o impune:

¹⁵ Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *Cuvânt înainte*, la volumul *Sfântul Vasile cel Mare Închinare la 1630 de ani*, Ediția a II-a revăzută, adăugită și îngrijită de Emilian Popescu și Adrian Marinescu, Ed. Basilica a Patriarhiei Române, București, 2009, p. 6.

¹⁶ Mărturie că Sf. Vasile cel Mare este autorul ei da atât Sf. Grigorie de Nazianz, cât și Leonțiu de Bizanț care amintește aceasta într-o dispută cu Teodor de Mopsuestia – apud Remus Rus, *Dicționar enciclopedic de literatură creștină din primul mileniu*, Ed. Lidia, București, 2003, p. 875.

„Ia seama la tine însuți, o, preotule, și fii cu luare aminte la dregătoria preotească, pe care ai primit-o cu scopul s-o săvârșești întru frica lui Dumnezeu (I Cor. XII,31).

De acum încolo, gândește-te că tu n-ai fost chemat să pui mâna pe o dregătorie pământească, ci ai fost chemat să ți se încredințeze o slujire cerească. N-ai pus mâna pe o slujbă omenească, ci ți s-a dat o slujbă îngerească.

Silește-te din toate puterile să te arăți ca un lucrător, care nu este cu puțință să se facă de rușine, dovedindu-se ca unul care învață cuvântul adevărului.

Mai ia seama, iarăși, să nu te duci să săvârșești sfintele slujbe în biserică având o dușmănie pe cineva, pentru ca nu cumva prin aceasta să-L îndepărtezi pe Mângâietorul. În ziua în care oficiezi sfânta slujbă, să nu chemi la judecată pe nimeni și, de regulă, să nu fii iubitor de dispute și gâlceve. Roagă-te, dedicându-te citirii și meditației până în ceasul acesta al slujbei dumnezeiești, și numai așa apropie-te de sfântul altar, fiind adânc pătruns de duhul pocăinței.

Când slujești, să nu ai atenția îndreptată încoace și încolo, de jur împrejur, și să nu dai zor la slujbă, tăind sau prescurtând rugăciunile.

În timp ce te rogi în biserică, nu-ți îndrepta privirea către fața vreunui om, ci privește încordat spre Împăratul – Dumnezeu, Care-ți stă în față, și spre puterile îngerești înconjurătoare.

Nicidecum să nu te arăți fățarnic în slujba ta și să nu împărtășești pe cineva cu Sfântul Trup, atunci când nu trebuie.”¹⁷

2.2. Dascăl și Părinte al Bisericii

Sf. Vasile cel Mare este unul dintre puținii sfinți care s-au bucurat de acest atribut, fiind numit „cel Mare” din timpul vieții și recunoscut astfel până astăzi atât în Biserica Ortodoxă, cât și în cea Romano-Catolică.¹⁸ Fericitul întru adormire Patriarh Justin scria: „În adevăr, el a fost mare în strădaniile sale pentru propovăduirea și apărarea dreptei credințe; a fost mare în râvna sa monahală; a fost mare ca «tată al orfanilor și ocrotitor al văduvelor, bogăție pentru săraci și toiag de bătrânețe, învățătură pentru tineri și călugărilor dreptar

¹⁷ Sf. Vasile cel Mare, *Cuvânt pentru instalarea preoților*; tradus de Prof. Nic. Petrescu, în rev. *Mitropolia Olteniei*, nr. 5-6/1967, pp. 468-469 (textul original se află în P.G., XXXI, col. 1685-1688).

¹⁸ Este cinstit ca doctor al Bisericii, împreună cu Sf. Grigorie de Nazianz, în data de 2 ianuarie.

al faptei bune», cum se spune într-o veche carte bisericească. El a încercat faptele bune ale sfinților (...)».¹⁹

Nu opera în sine sau bibliografia care a rezultat din studierea ei, oricât de bine ar fi scrisă, este cea care va inspira un preot sau laic angajat în slujirea misionară a Bisericii, ci lecturarea cu atenție a scrierilor Sf. Vasile cel Mare și chiar reluarea lor din când în când.

Scrieri, cu conținut ascetic mai ales, ale Sf. Vasile cel Mare au circulat, traduse în românește, în mănăstirile din Moldova și Țara Românească din secolul al XVIII-lea și poate chiar mai înainte. Seria tipăriturilor acestora este deschisă, se pare, de Sfântul Grigorie Dascalu, Mitropolitul Ungrovlahiei, care, traducea și publica la București, în 1826 „Constituțiile ascetice”. De atunci, opera Sf. Vasile cel Mare a cunoscut noi traduceri și numeroase ediții, unele cu studii introductive și note foarte bine întocmite, care nu pot fi acum amintite din lipsă de spațiu.²⁰ Așadar, dacă dorim să ne zidim intelectual și duhovnicește din scrierile Sf. Vasile cel Mare, avem posibilitatea nemijlocită.

De asemenea, în literatura românească de specialitate este puțin probabil ca să se fi scris mai mult despre un alt sfânt părinte, astfel încât oricine dorește o aprofundare a operei Sf. Vasile cel Mare o poate face cu ușurință.²¹

¹⁹ Iustin, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *Cuvânt înainte*, la volumul *Sfântul Vasile cel Mare – Închinare la 1600 de ani de la săvârșirea sa*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1980, p. 5.

²⁰ Nu putem totuși să nu semnalăm următoarele ediții mai recente ale operei Sf. Vasile cel Mare: Sfântul Vasile cel Mare, *Scrieri*, Partea întâi, *Omiliile la Hexaemeron, Omiliile la Psalmi, Omiliile și Cuvântări*, Traducere, Introducere, note și indici de Pr. D. Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1986, Colecția „Părinți și scriitori bisericești”, nr 17; Sfântul Vasile cel Mare, *Scrieri*, Partea a doua, *Asceticele*, Traducere, Introducere, indici și note de Prof. Iorgu D. Ivan, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1989, Colecția „Părinți și scriitori bisericești”, nr 18; Sfântul Vasile cel Mare, *Scrieri*, Partea a treia (*Despre Sfântul Dub/ Corespondență*), Traducere, introducere, note și indici de Pr. Prof. Dr. Constantin Cornițescu și Pr. Prof. Dr. Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1988, 640 pagini, publicat în Colecția „Părinți și Scriitori Bisericești” nr. 12; în anul 2007 Ierom. Lavrentie Carp de la Mănăstirea Petru Vodă a tradus și publicat Sf. Vasile cel Mare, *Împotriva lui Eunomie*, Ed. Crigarux, Piatra Neamț.

²¹ În întâmpinarea unui astfel de demers, un real sprijin îl reprezintă cele trei volume recent apărute la Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2009, cu binecuvântare Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, îngrijite de Emilian Popescu și Adrian Marinescu, care, sub genericul *Sfântul*

De când a fost scrisă și până în prezent opera, ca și activitatea misionară a Sf. Vasile cel Mare, reprezintă pentru teologia și misiunea ortodoxă o adevărată cheie de boltă pentru felul în care s-a definit învățătura de credință, a fost apărută și promovată. Sf. Grigorie Nazianz, în necrologul închinat Sf. Vasile cel Mare, făcea afirmația că un om era socotit cult în vremea sa dacă citise scrierile vasiliene și dacă le putea explica și altora!²² Într-o parafrază, s-ar putea spune că acela este un bun teolog astăzi, care citește și aplică scrierile și exemplul ascetic și practic al Sf. Vasile cel Mare.

Lista scrierilor Sf. Vasile cel Mare o găsim detaliat și academic prezentată în amintitul *Studiu introductiv* scris de Părintele Dumitru Fecioru, unde vom afla, de asemenea, o bogată listă care cuprinde literatura în limba română, dar și în alte limbi, despre viața și opera sa.²³

Tehnic vorbind opera Sf. Vasile cel Mare cuprinde, printre altele: Omilii la Hexaemeron, Omilii la Psalmi, Omilii și cuvântări, scrieri dogmatice (*Despre Sf. Dub* și *Contra lui Eunomie*), scrieri liturgice (Sf. Liturghie și Molitfele, precum și alte rugăciuni), 366 de epistole, dintre care doar o parte socotite autentice ș.a.²⁴

Noi ne rezumăm acum să spunem că, deși a trăit destul de puțin și nu și-a dedicat viața doar scrisului, Sf. Vasile cel Mare a lăsat Bisericii și lumii întregi o operă de excepție, deosebit de vastă, dacă o raportăm la vârsta celui care a scris-o și la diferitele sale preocupări. Acestei opere îi sunt rezervate volumele 29-32 în *Patrologia greacă* îngrijită de Abatele Migne.

Dacă analizăm, fie și sumar, bibliografia contemporană și observăm seriozitatea și admirația cu care patrologi celebri vorbesc despre Sf. Vasile cel Mare, putem descoperi cu bucurie afirmații cum ar fi aceasta: „În istoria Bisericii sunt oameni care pot fi comparați cu episcopul din Cezareea, dar nimeni nu-l depășește. În mod spontan, contemporanii l-au numit - numai pe el - cel Mare. Scurgerea timpului, departe de a infirma această denumire, a confirmat-o. Raureori aceasta a fost atât de meritată ca în cazul său.”²⁵

Vasile cel Mare, închinare la 1630 de ani, reeditează pe de o parte sau publică noi studii deosebit de importante, pe de altă parte, despre opera și personalitatea Sf. Vasile cel Mare, totul expus pe întinsul a aproape 2000 de pagini.

²² Sf. Grigorie Teologul, *Panegiric la Sf. Vasile cel Mare*, p. 18.

²³ Vezi *Studiu introductiv* semnat de Pr. D. Fecioru la volumul Sfântul Vasile cel Mare, *Scrieri*, Partea întâi, pp. 33 -68.

²⁴ *Ibidem*, pp. 33-48.

²⁵ Adalbert Hamman, *op. cit.*, p. 136.

Cine va citi scrierile Sf. Vasile cel Mare se va hrăni dintr-o cugetare ortodoxă autentică, chiar dacă uneori diplomatic rostită, cum este cazul abordării teologice din tratatul Despre Sf. Duh, se va bucura de sfaturi pastorale deosebit de folositoare, ca în cazul corespondenței pe care sfântul a susținut-o, va fi deplin folosit de învățăturile din omilii, sau va descoperi adâncimea și autenticitatea unei reale gândiri teologice citind scrierea **Împotriva lui Eunomie**. Dar oare cum vom putea spune imensul folos pe care îl au **Regulile mari și mici** ale Sf. Vasile pentru cei care se nevoiește în mănăstiri pentru a dobândi viața îngerească încă în trup fiind? El este cel care a insuflat monahismului ortodox învățătura că asceza autentică nu este extremistă și că desăvârșirea poate fi dobândită în comunitatea de rugăciune a monahilor, și nu izolat, dacă viețuirea este încununată de ascultare deplină, de castitate și sărăcie.²⁶

Cuvintele noastre trebuie să amintească și faptul că Sf. Vasile cel Mare este unul dintre cei mai importanți canoniști ai Bisericii Ortodoxe, colecția sa de canoane, 92 la număr, fiind cea mai mare alcătuită de un singur canonist și este general recunoscută și acceptată.

Cine se întâlnește cu scrierile Sf. Vasile cel Mare devine în mod tainic purtător al duhului misionar al sfântului părinte, potrivit-i-se neîndoielnic cuvintele scrise de fericitul întru adormire Patriarh Teoctist: „Chipul și gândirea sfântului ierarh Vasile cel Mare, cel care a păstorit Biserica slăvitei Capadociei (370-379), s-a întipărit în evlavia credincioșilor ortodocși români ca «pecetea Sfântului și Marelui Mir».”²⁷

Ce ne spune Sf. Vasile cel Mare prin opera sa scrisă? Ne spune să nu încetăm studiul asupra Sfințelor Scripturi și asupra scrierilor Sfinților Părinți. Să nu ne oprim (și să nu oprim pe alții) să citim și să studiem scrieri teologice sau laice chiar contrare credinței și principiilor mele, pentru a nu ne distanța de problemele și cu care se confruntă cei păstoriți de noi – ne spune să fim informați. Sf. Vasile cel Mare ne învață și pe noi, așa cum a făcut-o și cu contemporanii săi, că filosofia, gândirea laică sunt necesare pentru ca învățătura creștină ortodoxă să poată fi exprimată în spirit misionar unei lumi secularizate, păgâne sau eretice. **Sf. Vasile cel Mare ne învață să fim misionari și prin intermediul cuvântului scris,**

²⁶ Remus, Rus, *op. cit.*, p. 876.

²⁷ I.P.S. Teoctist, Mitropolitul Moldovei și Sucevei, *Opera Sfântului Vasile cel Mare în evlavia credincioșilor ortodocși români*, în vol. *Sfântul Vasile cel Mare – Închinare la 1600 de ani de la săvârșirea sa*, p. 8.

fiecare dintre noi după puterea și posibilitățile sale de exprimare, păstrând însă întotdeauna duhul curat al Ortodoxiei și al ascultării față de Biserică.

Mulți dintre slujitorii Bisericii au scris și publicat cărți, studii și articole, unii au editat publicații la nivel central sau parohial. Pe toți Sf. Vasile cel Mare ne poate inspira în ortodoxia învățaturii și claritatea mesajului: apărarea credinței adevărate, formarea și îndrumarea pastorală corectă a credincioșilor.

Cei care au publicat cărți sau studii de teologie este puțin probabil ca, măcar o dată, să nu fi pomenit numele acestui mare sfânt părinte în cuprinsul lor și să nu se inspire din gândirea, opera și activitatea sa.

Viața și activitatea Sf. Vasile cel Mare pot fi modele și în lucrarea preoțească și misionară: să lucrăm și intelectual dar și practic, să scriem cărți și studii, dar să ne ocupăm și de starea bisericilor în care slujim.

Sf. Vasile cel Mare a studiat în centre de cultură și cu dascăli celebri, dar a folosit cunoștințele dobândite nu pentru ca persoana sau gândirea sa să fie admirată, ci pentru ca Biserica și învățătura ortodoxă să fie cunoscute, apărate, respectate și propovăduite cu putere în lume. Să luăm și noi aminte de la acest exemplu, astfel încât, nu pentru slava noastră deșartă, ci pentru slava lui Dumnezeu și a Bisericii Sale să învățăm, să ne perfecționăm permanent, să scriem, să predicăm.

2.3. „Un roman între greci” – Sf. Vasile ctitorul

Acum aproape un secol în urmă, studiind activitatea practică și opera teologică a Sf. Vasile cel Mare, un patrolog catolic avea să facă Sf. Vasile cel Mare o caracterizare care a devenit și celebră și unanim acceptată, anume că acesta a fost „un roman între greci”.²⁸ O astfel de apreciere a plecat, desigur, de la observarea cu acuratețe a întregii activități a Sf. Vasile cel Mare, în care partea practică, administrativă, „romană”, altfel spus, s-a împletit uimitor de bine și eficient cu partea contemplativă, ascetică, speculativă, teologică, „grecă” din această perspectivă.

²⁸J. Tixeront, *Precis de Patrologie*, ed. VII, Paris, 1927, p. 222 – apud. Prof. Iorgu D. Ivan, *Studiu introductiv la Sf. Vasile cel Mare, Scrieri*, Partea a II-a, p. 10

Admirația copleșește pe oricine vorbește despre orașul credinței și carității creștine, Vasiliada, o împletire a lucrării spirituale cu cea administrativă. În *Epistola 94 Către Ilie, guvernatorul provinciei Capadochia*, scrisă în anul 372, Sf. Vasile cel Mare ne oferă indirect detalii despre acest oraș al carității creștine, creionând destul de grăitor o imagine reală despre acesta, dar și despre disputele pe care le-a stârnit în sufletele invidioase:

„Căci așa vrea să întreb pe cei care sâcâie mereu urechile tale loiale: ce greșim noi față de Stat, sau ce fel de interes obținem, mic sau mare, se nesocotește dacă noi ne administrăm singuri Bisericele? Afară, poate, de cazul că ar putea spune cineva că aducem prejudicii statului atunci când ridicăm Dumnezeuului nostru câte un lăcaș de rugăciune mai spațios, cu câteva locuințe împrejurul lui, din care una mai arătoasă, rezervată episcopului, iar celelalte mai modeste, pentru slujbașii bisericești din subordine, așa cum se petrec lucrurile, de altfel, și în viața de stat.

Pe cine nedreptățim noi oare, când construim hoteluri și aziluri pentru străinii care vin la noi în trecere și care au vro suferință de tămăduit? Sau, în sfârșit, când facem așezăminte trebuitoare ușurării lor, cu infirmieri, doctori, animale pentru povară, cu personalul auxiliar? Căci a fost nevoie să mai prevedem aici și multe feluri de meserii și ateliere necesare vieții, precum și tot ceea ce mintea omenescă a putut născoci pentru menținerea unei vieți onorabile. În fine, și alte spații pentru diferite munci manuale; lucruri care în totalitatea lor sunt o adevărată podoabă pentru orașul nostru și un temei de mândrie pentru guvernatorul nostru, căci și asupra lui se revarsă buna faimă a acestor lucrări”.²⁹

Acest citat ne vorbește atât de Vasiliada, dar și de cel care a inițiat-o, de spiritul său duhovnicesc, pentru că întotdeauna a așezat în centrul preocupărilor rugăciunea, prin bisericile zidite, dar și practic, prin grija față de aproapele, vădită prin așezămintele sociale construite. Iar Sf. Vasile cel Mare ne mai învață ceva: că lucrarea pastorală și socială a Bisericii poate fi bucurie și chiar mândrie și pentru statul sau pentru autoritățile statului sub care aceasta se desfășoară.

²⁹ Vezi, *Epistola 94 Către Ilie, guvernatorul provinciei Capadochia*, în Sfântul Vasile cel Mare, *Scrieri*, Partea a treia, (*Despre Sfântul Dub/ Corespondență*), Traducere, introducere, note și indici de Pr. Prof. Dr. Constantin Cornițescu și Pr. Prof. Dr. Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1988, p. 271.

Mai întâi, Sf. Vasile întemeiase în Pont o mănăstire pentru desăvârșirea monahilor, apoi le-a oferit reguli de viață monahală, ca să aibă sprijin concret în sușul duhovnicesc. Observăm că, alături de inițiativă, Sfântul Arhiepiscop al Capadociei poseda și discernământul necesar ca teoria să fie pusă în practică. Și mănăstirea și Vasiliada în așa fel au fost concepute, încât în toate teoria iubirii creștine să fie pusă și în practică. Pentru aceasta, experiența de organizator al monahismului i-a fost esențială, dovedind pe deplin capacitățile sale duhovnicești și administrative totodată.³⁰

Cum ne inspiră Sf. Vasile cel Mare în lucrarea filantropică vom arăta mai jos. Mai întâi vom face o scurtă referire despre cum ne influențează în partea administrativă a lucrării noastre misionare.

Mulți dintre preoți și ieromonahi, împreună cu credincioșii sau obștea păstorită, au dirijat lucrări complexe și absolut necesare de consolidare, restaurare sau împodobire a sfintelor biserici. Unii dintre preoți au ridicat case parohiale și sociale. Dar o lucrare misionară care depășește cu mult spațiul administrativ în sine o reprezintă ctitorirea de biserici noi, fie că acest lucru se întâmplă în mijlocul unui vast cartier urban sau într-un modest cătun de undeva.

Pilda Sf. Vasile cel Mare trebuie atent urmată și în această lucrare: zidim lăcaș de rugăciune lui Dumnezeu, dar, prin locuința parohială, dăm posibilitatea credincioșilor să aibă permanent preotul slujitor în mijlocul lor, prin casa socială le oferim sprijinul de a organiza mai bine agape creștine, sau, acolo unde este posibil, de a fi desfășurate activități filantropice și sociale.

Am auzit adeseori critici la adresa Bisericii că nu este suficient de implicată în activități sociale și știm că sunt nedrepte. Paradoxal este faptul că există chiar slujitori ai sfintelor altare care își alătură vocile unora care strigă că se zidesc prea multe biserici. Și aceste critici sunt infirmate de realitățile pastorale ale Bisericii. Dar aș dori să subliniez un lucru: Sf. Vasile cel Mare a zidit întâi lăcașuri de rugăciune, pentru ca toți creștinii să aducă laudă și jertfă Domnului, și apoi așezăminte sociale. Întâi ne arătăm dragostea față de Dumnezeu și apoi față de aproapele! Această ordine n-am așezat-o noi! Ascetul arhiepiscop al Cezareei Capadociei nu poate fi acuzat că a înțeles-o greșit.

³⁰ Vezi în acest sens articolul *Vasiliada sau instituția de binefacere a Sfântului Vasile cel Mare*, semnat de Drd. Samir Gholam, în rev. *Glasul Bisericii*, nr. 7-8/1973, pp. 735-748.

Cât despre cei care cred că mai bine ne-am ruga decât am zidi biserici, ar fi bine să urmeze pilda Sf. Vasile cel Mare care s-a și rugat, și a și zidit! El ne este un model, o sursă de inspirație, dar și o manieră de a înțelege un creștinism complet, misionar – mărturisitor al Sfintei Treimi în lume și purtător al grijii pentru sufletul, dar și pentru nevoile trupești ale omului.

Și mai este ceva: oricine zidește o biserică, vă asigur că se roagă, se roagă mult lui Dumnezeu, mult mai mult decât cel care-și împlinește, doar, rânduiala liturgică!

2.5. Vasiliada – „Un monument al iubirii”,³¹ Sf. Vasile cel Mare filantropul

Când m-am pregătit să sintetizez acest aspect al personalității și activității Sf. Vasile cel Mare, o afirmație extraordinară a unui traducător român al operei sale mi-a atras atenția, și anume că, prin activitatea sa filantropică și prin „Aceste așezăminte, organizate și întemeiate direct de către Sf. Vasile, ca să corespundă celor mai apă-sătoare nevoi ale societății din timpul său, au reușit să-i atragă admirația atât din partea creștinilor, cât și din partea necreștinilor și ereticilor, dar mai ales au reușit să impună Biserica creștină respectului și prețuirii autorității de Stat, pentru opera filantropică a acestor așezăminte”³².

Într-adevăr, prin activitatea sa filantropică, inegalabilă de altfel, dacă ne gândim la când și cum a fost săvârșită, Sf. Vasile cel Mare a dovedit creștinilor, ereticilor, păgânilor, politicienilor că filantropia pusă în lucrare practică poate schimba și mântui omul. Pentru că întreaga osteneală caritabilă a Sf. Vasile cel Mare nu a fost făcută doar pentru trup, ca o simplă asistență socială, care poate fi și atee din punct de vedere spiritual, ci a fost făcută pentru nevoile trupului, dar, pentru mântuirea sufletului. Acesta este modelul caritabil sau filantropic creștin pe care Biserica Ortodoxă l-a preluat și dezvoltat de atunci încoace! Astăzi, după cum se cunoaște, puterea seculară respectă și sprijină Biserica mai ales datorită activităților ei filantropice.

³¹ Cum o numește inspirat patrologul grec Stelianos Papadopoulos în *Viața Sfântului Vasile cel Mare*, p. 251.

³² Prof. Iorgu D. Ivan, *Studiu introductiv*, în Sfântul Vasile cel Mare, *Scrieri*, Partea a doua, *Asceticele*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1989, Colecția „Părinți și scriitori bisericești”, 18, p. 10.

Vasiliada a fost construită de Sf. Vasile cel Mare ca un adevărat oraș lângă Cezareea Capadociei. Așezământul, al cărui început s-a pus, probabil, în anul 372,³³ avea în centru biserica și locuințele pentru clerici, apoi avea spitale, azile pentru bătrâni, case de oaspeți, dar și locuințe pentru personalul care deservea aceste instituții de caritate. Erau, totodată, și alte așezăminte cu caracter caritabil, cum ar fi cele în care erau primite spre îndreptare prostituatelor. **Vasiliada era, într-un cuvânt, un oraș dedicat milei, dar și îndreptării creștine.** Trebuie spus că Sf. Vasile cel Mare a inițiat, a susținut construirea acestui oraș, a gândit structura sa filantropică și organizatorică și a fost cel care l-a impus în ciuda criticilor și a invidioșilor.

Vasiliada a fost o expresie deplină a jertfelniciei și iubirii creștine. Acest așezământ al dragostei și îndreptării creștine n-a rezultat dintr-un activism social, cum sunt centrele de asistență socială laice, ci dintr-un activism **creștin și misionar.**

Din momentul funcționării sale și până astăzi, el a constituit model și inspirație pentru Biserică. Pentru că acest referat trebuie să arate cum inspiră astăzi viața și opera Sf. Vasile cel Mare lucrarea preoților, a Bisericii în esență, voi face câteva referiri concrete, punctuale chiar, care să ilustreze acest lucru.

La nivelul Arhiepiscopiei Iașilor, exemplul Sf. Vasile cel Mare a inspirat activități și instituții cu caracter social și filantropic întemeiate sau determinate după 1990 de activitatea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, când păstorea ca Mitropolit al Moldovei și Bucovinei, care acum sunt coordonate și dezvoltate de Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Arhiepiscopul Iașilor și Mitropolitul Moldovei și Bucovinei.

Aceste activități și instituții sociale și filantropice s-au concretizat la nivel eparhial în activitatea sectorului „Diaconia” al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, a Centrului de Diagnostic și Tratament „Providența I”, a Fundației „Solidaritate și Speranță” ș.a. La nivelul fiecărui protopopiat există câte un birou de asistență socială, coordonat de protoierei, prin care parohiile participă activ la lucrarea socială și filantropică a Bisericii. Dacă mai amintim și de existența celor cinci brutării, a celor patru centre social-culturale, a centrelor pentru bătrâni și copii, a cabinetelor medicale, vom recunoaște o adevărată Vasiliadă, nu atât de compactă ca cea dintâi, dar, desigur, la fel de eficientă.

³³ Stelianos Papadopoulos, *op. cit.*, p. 252.

Și pentru că abordăm acest subiect, ne face o deosebită plăcere să amintim că în cuprinsul Patriarhiei Române chiar funcționează, de această dată și cu denumirea la propriu, o Vasiliadă. **Este vorba de Asociația „Vasiliada”, ONG regional acoperind județele Dolj, Gorj și Mehedinți, înființată la începutul anului 2001 la Craiova, la inițiativa Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Teofan, pe atunci arhipăstor al Mitropoliei Olteniei, și care activează și acum cu succes și realizări notabile sub îndrumarea Înaltpreasfințitului Irineu, Mitropolitul Olteniei.**

Exemplul ierarhilor este adeseori luat de preoții și credincioșii păstoriți. Sub aceeași inspirație a activității Sf. Vasile cel Mare, preoți de mir și monahi au dezvoltat activități filantropice notabile. Este un exemplu activitatea Asociației „Trias Filantropia”, înființată și coordonată, încă din primii ani de după 1990, de Părinte Vicar Ionel Roată, asociație care acum construiește un spațios centru pentru bătrâni și copii în Iași, sau activitatea Fundației „Bogdan I Întemeietorul” din Bogdănești – Suceava, fondată de Preacucernicul Părinte Gheorghe Loghinoiaia, care a rectorit Mănăstirea Bogdănești și a clădit alături un centru permanent care oferă, în bune condiții, casă și masă mai multor zeci de bătrâni nevoiași care locuiesc acolo. Un *Centru de asistență socială pentru persoane aflate în dificultate* funcționează rodnic în Parohia „Binecredinciosul Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt” din Iași, sub conducerea Părintelui Paroh Mihai Doroșincă, iar la parohia Bârnova din județul Iași, Părintele Adrian Albert are în grijă Centrul de zi pentru copii „Mia Casa”. Sunt doar câteva exemple ale faptului că viața și opera Sf. Vasile cel Mare este o sursă de inspirație pusă cu succes în practică de clericii și credincioșii ortodocși români la acest începutul secolului XXI.

Vasiliada Sf. Vasile a fost demult desființată ca oraș, dar pilda pe care a dat-o Bisericii și lumii în general rămâne vie și până astăzi și în veac. Noi putem să ne alăturăm celor care s-au inspirat din exemplul ei în lucrarea lor pastorală.

În loc de încheiere

Scopul prezentei expunerii a fost mai curând acela de a înfățișa, sintetic, imaginea pe care, după 1630 de la trecerea la Domnul a Sf. Vasile cel Mare, posteritatea o păstrează despre acest sfânt părinte al Bisericii, iar contemporaneitatea dovedește o vie și permanentă preocupare de a-i studia opera și de a-i urma exemplul.

Intenția noastră a fost aceea de a vădi succint acest lucru, nu pentru a-l demonstra, ci pentru a arăta că el este, ca inspirație de valoare, la îndemâna preoților și a laicilor angajați în misiunea Bisericii.

Faptul că anul 2009 a fost ales de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române ca *An comemorativ – omagial al Sfântului Vasile cel Mare și al tuturor Părinților Capadocieni* dovedește puterea exemplului și a inspirației pe care Sf. Vasile cel Mare o exercită în Biserica lui Hristos, care-l cinstește acum la fel de mult și tot cu atâta dragoste ca atunci când trecea la cele veșnice.

Dimensiunea pastorală și misionară a activității și personalității Sf. Vasile cel Mare rămâne un model posibil de urmat, așa cum realitatea a dovedit-o în trecut și o vădește și astăzi.

**The Life and the Work of Saint Basil the Great –
inspiration for the work of priests**

Rev. Dr. Neculai DORNEANU

In his theological and patristic research “The Life and the Work of Saint Basil the Great – inspiration for the work of priests”, Rev. Dr. Neculai Dorneanu analyses the main aspects in the missionary work of the great Cappadocian, Saint Basil the Great, in order to draw a picture of the fundamental needs of the Church and to show their importance in the mission of the Church today. After a short biographical presentation, the author shows the great theological, canonical, social, dogmatic and missionary contribution of Saint Basil to the edification of the Church.